

Immap ikerinnaasiortunik aalisagaqatigiiaat pillugit ilisimatitsissut

30. September 2016

J.nr. 20.00-11

Atlantikup avannaata imartaani aalisakkanik ikinnaasiortunik pisuussutit pillugit biologit 2017-imut siunnersuinerat

Avaleraasartooqassuseq, ammassassuaqassuseq saarullernaqassuserlu siuariaateqarsimapput, kisiannili immap ikerinnaasiortunik suluppaagaqassuseq kinguariatortuarsinnarpoq.

Atlantikup avannaata kangiatungaani avaleraasartuunik, ammassassuarnik saarullernanillu peqassuseq siuariaateqarsimavoq, taamaattumillu aalisagaqatigiiaanut taakkununga pisassiissutigineqarsinnaasunik siunnersuinerit qaffaaffigineqarput. Taamaattorli Irmingerip Imartaani ikerinnaasiortunik suluppaagaqassuseq kinguariatortuarsinnarpoq, naallu siusinnerusukkut suluppaagaqatigiiaanit taakkuninnga 20.000 tonsinik pisassiisoqarsinnaanerani siunnersuisoqarnikuugaaluortoq, aappaagut pisassiissuteqartartariaqannginnera innersuussutigineqarpoq.

Atlantikup avannaani Nunatsinneersunit aalisaqataaffigineqartartunut aalisagaqatigiiaanut ikerinnaasiortunut tunngatillugu biologit 2017-imut siunnersuineri ataani takuneqarsinnaavoq:

1. Atlantikup avannaata kangiatungaani avaleraasartuut: 944.302 tons (2016-imi pisassiissutinit qaffariaat: 773.842 tons).
2. Atlantikup avannaata kangiatungaani ammassassuit: 646.075 tons (2016-imi pisassiissutinit qaffariaat: 316.876 tons).
3. Atlantikup avannaata kangiatungaani saarullernat: 1.342.330 tons (2016-imi pisassiissutinit qaffariaat: 776.391 tons).
4. Irmingerip Imartaani suluppaakkat ikerinnaasiortut: 2017 2018-imilu 0 tons (2016-imi 20.000 tonsinik pisassiissuteqarsimanermit appariaat (ikerinnaasiortunut itinerusumiittunut tunngasoq)).
5. Tunup, Islandip Jan Mayenillu imartaaniittartut ammassaat: ukiumi aalisarfiusumi 2016/2017-imi 0 tons. Tamanna siunnersuinerugallarpoq. Siunnersuineq

oktobarip qiteqqunnerani nutarsaavigineqassaaq kingornalu ukiortaareer-simaleriarpat januaarimi inaarutaasumik siunnersuineq naammassineqar-tussaassalluni.

Siunnersuinerup pisortatigoortortaa ICES'p (www.ices.dk) nittartagaani nassaassaale-reerpoq. Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfik Aqutsisoqarfillu ICES-imit siunnersui-nerup tuluttoortaata assinganik nassinneqarsimalereerput. ICES-ip ataani siunner-suinernik suliaqarnernut atatillugu Pinngortitaleriffimmeersunit Kalaallit Nunaata imar-taani aalisakkanut siunnersuinernut attuumassuteqartunut tamanut tunuliaqutaasussat paasissutissat suliarisimavaat.

Itinerusumik nassuiaanneqarnissamik piunasaqartoqassappat Pinngortitaleriffimmeersut taamaalillutik piareersimapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Helle Siegstad

Siunnersuinerup eqikkarnertaa

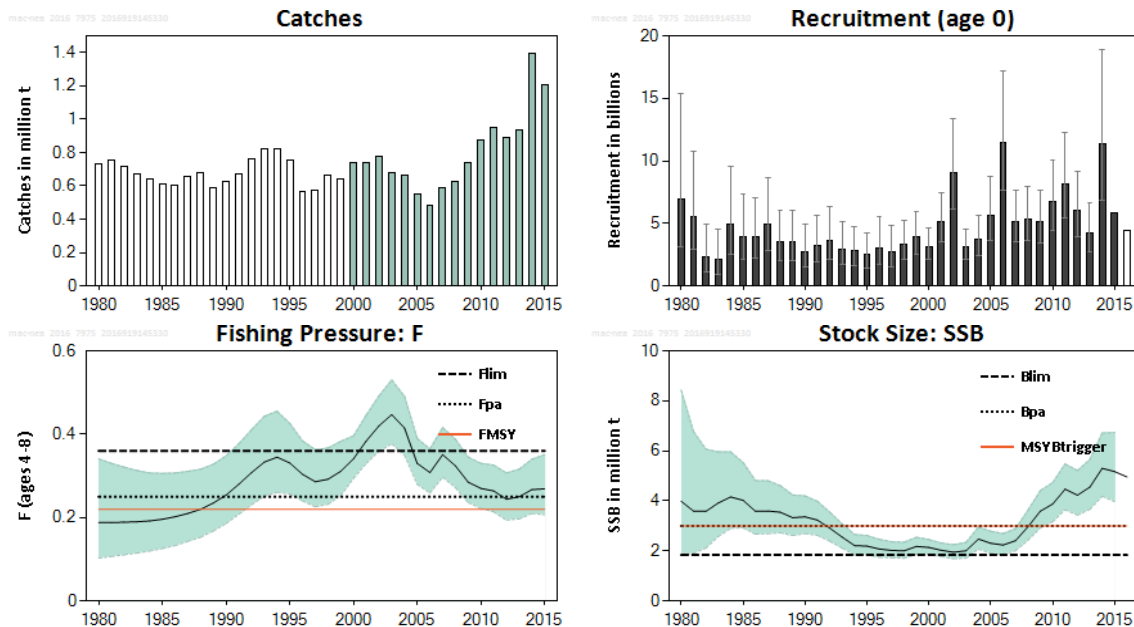
1. Atlantikup avannaatungaata kangiatungaani avaleraasartuut

ICES´imit 2017-imi avaleraasartoortassiissutigineqarsinnaasutut innersuussutigineqarput 944.302 tonsit, tassa ukiormanna 2016-imi innersuussutigineqartunit 773.842 tonsiusunit qaffariaateqartitsisoqarluni.

Nunat assigiinngitsut 20-nit amerlanerusut avaleraasartoorniaqataasarput, 2015-imilu pisat tamakkerlutik 1,2 millioni tonsiusimapput. Nunatsinniit aalisariutit avaleraasartoorniarnermi 2011-miit peqataasalerput (takuuk tabel 1 ataatungaani).

Tabel 1. Kalaallit Nunaanersut avaleraasartoortat 2011-miit 2016-imut tulaanneqartut

Ukioq	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tons	62	7.402	54.148	78.581	30.351	35.500

Takutitassiaq 1 a) 1979-2015imut pisaasartut katillugit, b) takkussuuttut (ukioq ataasiunngitsoq utoqqaassusillit), c) aalisarneqarnerat d) suffisartunik peqassuseq

Suffisinnaasunik peqassuseq ukioq 2000-imiit qaffakkiartuaarsimavoq, 2009-llu kingorna peqassutsip nangiarnartumik inissiffigisinnaasatut taaneqartup (MSYBtrigger) qulaaniittuarsimalluni.

Aalisakkat aalisarneqarnertik peqqutigalugu peqassutsimit ilanngaataasut (F) amerlassusiat 2003-miit qaffasissupilussuarmit ukiuni kingulliuernerusuni appasi-pajaartumut inissisimapput, taamaakkaluartorli piujuartitsiniarneq eqqarsaatigalugu aalisarneqarnertik peqqutigalugu peqassutsimit qaffasinnerpaamik ilanngaataa-

sinnaasut (FMSY) qummut killissaa qaangerlugu sulii inissisimallutik. Avaleraa-sartuut ukioqatigiiaat arlallit tukersimasut 2000-p kingorna takkuttut arlaqarsimapput (2002, 2006, 2011 kiisalu 2014-ernisat) aammalu 2007-imiit ukioqatigiiaat (2013-ernisat minillugit) tukersimasut agguaqatigiissillugu tukersimasut amerlassusiannit amerlanerusarsimallutik.

2. Ammassassuit

ICES-imit 2017-imi ammassassuuartassiissutigineqarsinnaasutut innersuussutigineqarput 944.302 tonsit, tassa 2016-imut innersuussutigineqartunit 316.876 tonsiusunit qaffariaateqartitsisoqarluni.

Nunat assigiinngitsut 11-nit amerlanerusut ammassassuarniaqataasarput, 2015-imilu tamakkerlutik pisisimasat 328.740 tonsiusimapput. Aalisariutit Nunatsinneersut ammassassuarniarnermi 2007-imiit peqataasalerput (takuuk tabel 2 ataatungaani). Nunatsinneersunit 2016-imi 17.000 tonsit missaaniittut ammassassuarterineqar-nissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Tabel 2. Kalaallit Nunaani 2007-miit 2016-ip tungaanut ammassassuit tulaassat

Ukioq	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tons	4.897	3.810	3.730	3.453	3.426	1.490	11.788	13.108	12.434	17.000

Takutitassiaq 2. a) 1979-2015-imut pisat tamakkiisut, b) takkussuuttut (ukioq ataasiunngitsoq utoqqaassusillit), c) aalisarneqarnerat d) suffisartunik peqassuseq

Peqassuseq appariartuaarpoq, maannalu peqassutsip nangiarnartumik inissif-figisinnaasatut taaneqartup (MSYBtrigger) qummut killissarititaa tikinneqaq-

qajaalerpoq. Tukersimasut ukioqatigiiaat 1998-imiilli takkussuussimasut sisamaap-put, 2004-ili kingorna ukioqatigiiaanik immikkut malunnaatilinnik takkussuut-toqarsimangilaq. Aalisakkat aalisarneqarnertik peqqutigalugu peqassutsimit ilanngaataasut(F) amerlassusiat peqassutsip pitsaanerpaaffigisariaqagaata ataaniip-poq.

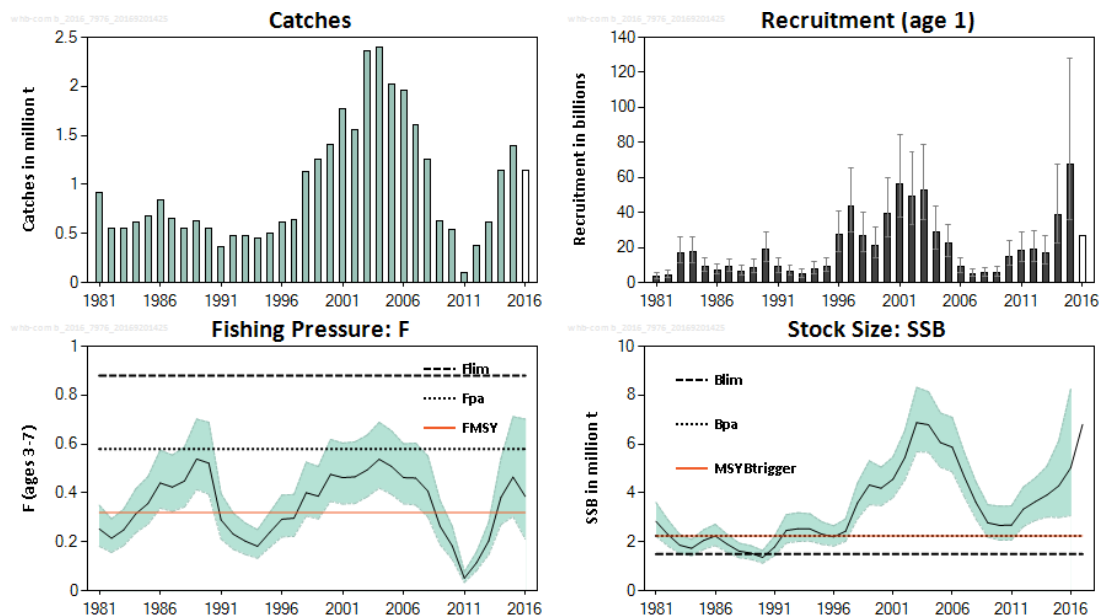
3. Saarullernaq

ICES´imit 2017-imi saarullernartassiissutigineqartussatut innersuussutigineqarput 1.342.330 tonsit, tassa 2016-imut innersuussutigineqartunit 776.391 tonsinit qaffa-riaateqartitsisoqarluni.

Nunat assigiinngitsut 20-nit amerlanerusut saarullernarniaqataasarput, 2015-imilu tamakkerlutik pisisimasaat 1,4 milioni tonsiusimapput. Aalisariutit Kalaallit Nunaanneersut 2013-imiinnaq saarullernarniarnermi peqataasimapput, taamanikkut 2.133 tonsit tulaaneqarsimallutik. Aalisariutit Nunatsinneersut nunat tamat imartaanni aammalu Savalimmiut imartaanni saarullernarniaqataasartut nunat sineriallit isumaqatigiissutaat naapertorlugu aalisqaataasarput. Saarullernartassiisu-taasut ilaminiinnanngui (2%-inik ikinnerusut) Kalaallit Nunaata imartaanni aalisarneqartarput.

Tabel 3. Kalaallit Nunaani 2006-miit 2016-ip tungaanut saarullernat tulaassat

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tons	6.517	5.389	5.215	60	2.493	44	2.321	2.135	6.892	5.620	12.769

Takutitassiaq 3. a) 1979-2015-imut pisat tamakkiisut, b) takkussuuttut (ukioq ataasiunngitsoq utoqqaassusillit), c) aalisarneqarnerat d) suffisartunik peqassuseq

Aalisakkat aalisarneqarnertik pequtugalugu peqassutsimit ilanngaataasut (F) amerlassusiat 2011-mi aatsaat taamak appasitsigisumiissinnarluni qaffariartulersimavoq 2014-imiillu piujuartitsiniarneq eqqarsaatigalugu aalisarneqarnertik pequtugalugu peqassutsimit qaffasinnerpaamik ilanngaataasinnaasut (FMSY) qummut killissaa qaangerlugu inissisimasimalersimallutik. Suffisinnaasut 2010-miilli amerliartuaaginnavissimapput, taamaalillutik peqassutsip nangiarnartumik inissiffigisinnaasatut taaneqartup (MSYBtrigger) qummut killissarititaa qaangerlugu amerlassuseqalersimallutik. Ukioqatigiiaat takkussuuttut ukiuni kingulliunerusuni agguaqatigiisillugu amerlassusaasarsimasunit amerlanerupput, kisiannili naatsorsuusiortarnerit suli nangaassutitaqartorujussuupput.

4. Irmingerip Imartaani suluppaakkat ikerinnaasiortut (ikkannerusumiittartut itinerusumiittartullu)

Irmingerip Imartaani suluppaakkanik ikerinnaasiortunik aalisartarneq nalinginaasumik ukununnga sammitinneqarnerusarpoq: 1) suluppaagaqatigiit ikkannerusumiittartut aammalu itinerusumiittartut (<500m). Tappavani suluppaagartarineqartartut 1990-ikkut qiteqqunneranniit 240.000 tonsit pallimaleraluarpaat, peqassutsilli pisassiissutaasartullu appariaateqarnerat ilutigalugu 30.000 tonsinut appariarnikuulluni.

Aalisariutit Nunatsinneersut tappavani suluppaagarniartarnerni 2004-miilli toqqaannartumik peqataasarsimangillat, Kalaallit Nunaatali aalisarsinnaanermut pisinnaatitsissutit Aalisarnermik isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut niuertigisarpai.

Irmingerip Imartaani suluppaagaqassutsinut tunngatillugu biologit 2017-imut aamma 2018-imut siunnersuineranni toqqaannartumik aalisartoqanninnissaa innersusutigineqarpoq. Suluppaagaq arriitsunnguaannarmik alliartortartuuvoq, taamaamallu peqassutsip ukiuni aggersuni pitsanngoriaateqangaarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.